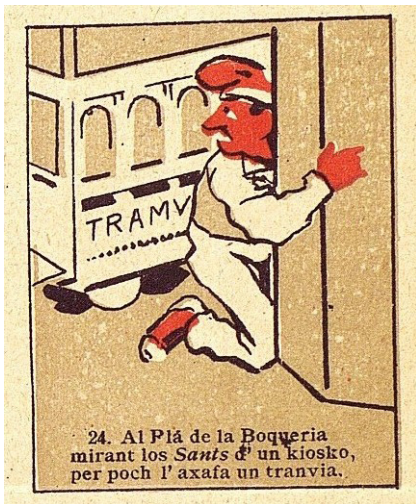

Per a aquesta vitrina hem seleccionat altres espais singulars, com el Gimnàs Solé, on es va fundar el Futbol Club Barcelona, La Rambla, o l'Hospital de la Santa Creu.

4. Transports

L'Auca de Pau Pere a Barcelona mostra còmicament el periple que podia suposar per algú de l'entorn rural visitar Barcelona en aquella època. Entre altres perills, Pau Pere es trobava amb els tramvies i les bicicletes que circulaven per La Rambla, aparentment sense gaire miraments amb els vianants.

Hem triat algunes postals modernes que representen els tramvies que circulaven en aquella època, i també us mostrem un "Bando" on es tracta del tema -encara vigent- del disseny de la Rambla, en aquest cas, relacionat amb la construcció del "Gran metropolitano".

5. Setmana Tràgica

Del 26 de juliol al 2 d'agost de 1909 van tenir lloc a Barcelona i a altres poblacions de Catalunya els fets que es van anomenar després Setmana Tràgica. Van ser protestes motivades principalment per la mobilització dels reservistes per a la guerra del Marroc. D'una vaga general es va passar a enfrontaments armats que van canviar la fesomia de la ciutat a causa de, sobretot, les destrosses produïdes a diferents edificis religiosos.

Per part de l'Església i les autoritats es va exigir mà dura contra els revoltats, però en sentit contrari es va alçar la veu de Joan Maragall, favorable al perdó.

A l'altre extrem trobem una auca publicada a la revista satírica ¡Cu-cut!, on es commemora el primer aniversari d'una revolta "justa".

6. Bibliografia

Urbano, J. (2016). La Casa Gralla: el periple d'un monument. Ajuntament de Barcelona: Museu d'Història de Barcelona. Top.: 2017-8-C 15/11

Puig i Cadafalch, J. (1927). La Plaça de Catalunya. Llibr. Catalònia. Top.: 2009-8-C 157/19

Miralles, F. (1987). Plaça Catalunya. Caja de Madrid. Top.: 2019-8-8762

Huertas, J.M. (2015). La Barcelona d'ahir, (vol. 1. La ciutat desapareguda). Angle. Top.: 2015-8-12367

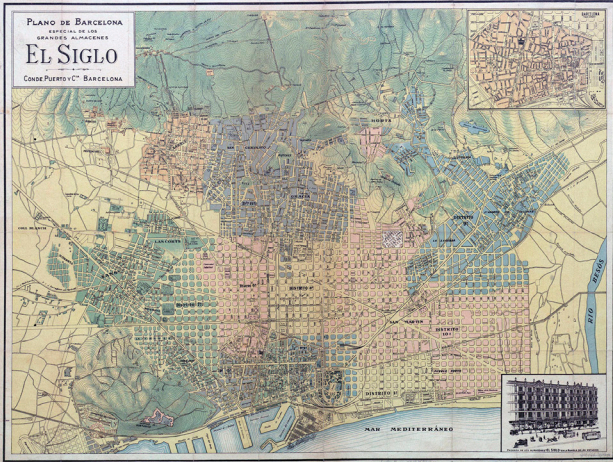
 Biblioteca de Catalunya
Carrer de l'Hospital 56 - 08001 - Barcelona
Tel. 93 270 23 00 - A/e: bustia@bnc.cat

www.bnc.cat

UNA ALTRA BARCELONA: IMATGES D'UNA CIUTAT DESAPAREGUDA

Del 19 de juliol al 10 de setembre de 2021

Horari de visita

De dilluns a divendres, de 10 a 14 i de 15 a 19 h
Dissabtes 31/7 i 28/8, de 10 a 14 h

Una altra Barcelona: imatges d'una ciutat desapareguda

Ens trobem a la Barcelona de principis del segle XX i us convidem a fer una passejada pel centre de la ciutat. El recorregut que us proposem surt de la Plaça de Catalunya i acaba al jardí de l'Hospital de la Santa Creu.

La Plaça de Catalunya, tot i que va ser projectada per l'Ajuntament de Barcelona a mitjan segle XIX, no es va començar a urbanitzar fins al 1902. Als anys 20 ja hi podeu trobar gran quantitat de comerços, cafès, hotels, restaurants, i fins i tot el Teatre El Dorado.

Si continueu el vostre camí baixant per Portal de l'Àngel i gireu a la dreta pel carrer de la Portaferrissa, com a barcelonins potser trobaríeu a faltar l'espectacular façana de la Casa Gralla, un palau renaixentista que, tot i haver estat enderrocat l'any 1856, va deixar un buit tan gran a la ciutat que la polèmica sobre la seva desaparició encara durava ben entrat el segle XX.

En creuar La Rambla, hauríeu de vigilar amb els tramvies i les bicicletes, i potser podríeu seure a algun cafè per comentar l'evolució del nou transport que s'està construint a la ciutat, i que s'inaugurarà al 1924, el Gran Metro. O us podríeu aturar a comprar un ram de flors a alguna de les parades de floristes.

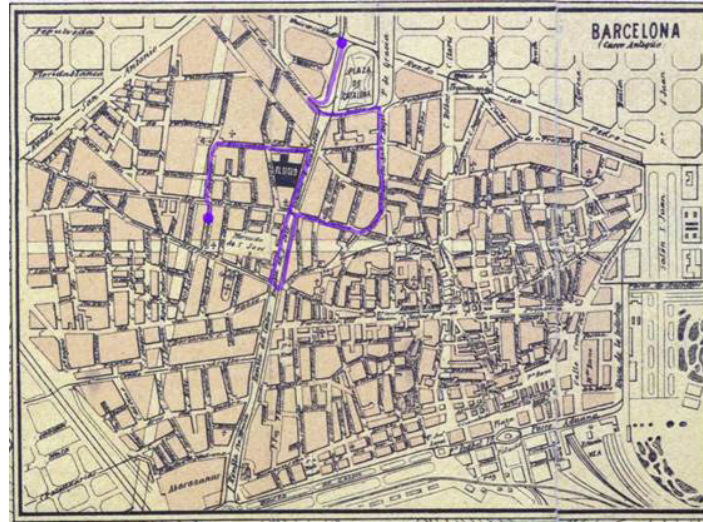
Un cop creuada la Rambla dels Estudis, apropant-vos ja a l'Hospital, podríeu satisfer la vostra curiositat i comprovar els canvis que s'havien produït a la zona durant la Setmana Tràgica.

També podríeu apropar-vos al Gimnàs Solé, on al 1899 s'havia fundat el Futbol Club Barcelona, i aprofitar per anar a fer alguns encàrrecs per la zona, com tafanejar les darreres novetats dels Almacenes El Siglo, visitar la Farmàcia Segalà, la Sastreria Santa Eulàlia, o fer una ullada a una armeria o una botiga de pianos.

Finalment arribareu a l'Hospital de la Santa Creu, que va ocupar l'edifici on ara es troba la Biblioteca de Catalunya, des del segle XV fins al 1929. Al pati de l'Hospital trobareu un entorn tranquil on descansar del vostre passeig.

Esperem que amb aquesta proposta aconseguim endinsar-vos en una altra Barcelona.

Maria Sadurní, Ruth Queixalós i Marga Losantos, amb la col·laboració de Mª Àngels Casas
Servei d'Accés i Obtenció de Documents

1. La plaça de Catalunya

La Plaça de Catalunya ha esdevingut un dels llocs més emblemàtics de Barcelona i, curiosament, ha estat un dels que ha patit més canvis i remodelacions al llarg de la seva història.

Cap a mitjans del segle XIX, on ara hi ha la Plaça de Catalunya, hi havia una esplanada que coincidia amb una de les portes de la muralla de la ciutat. Quan aquesta muralla va ser enderrocada al 1858, el lloc ja s'havia convertit de manera natural en un punt de trobada de les principals vies que conduïen a les viles dels voltants de la ciutat.

La plaça apareix als plànols de futurs projectes urbanístics de l'Ajuntament des del 1865, no així en el pla de Cerdà, que no la va incloure en el seu disseny. Però potser per l'oposició que en certs sectors va despertar aquest pla, i per la pressió popular, la idea de fer allà una plaça es va acabar imposant.

El 1902, després d'anys en què la plaça va estar ocupada per edificacions efímeres, es va dur a terme la primera etapa

de la seva urbanització i, als anys 20, la segona. En les fotografies veureu una plaça semblant, en l'essencial, a la que veiem ara, però amb comerços i cafès que han desaparegut.

2. Establiments comercials

Molts tipus d'establiments comercials que envoltaven la Plaça de Catalunya i La Rambla els podríeu trobar encara ara pel carrer i no us sobtarien, com les farmàcies o els cafès, però hi ha botigues que han desaparegut gairebé completament de la ciutat, com les sastreries o les armeries. En aquesta vitrina hem aplegat informació comercial d'alguns dels establiments que podríeu trobar al llarg de la vostra passejada pel centre de la ciutat.

3. Espais singulars

La pèrdua de la Casa Gralla va suposar un daltabaix per a gran part de la societat barcelonina del segle XIX, i la polèmica sobre el seu enderrocament es va allargar fins al segle XX. A La Vanguardia del 20 de maig de 1934 Duran i Sanpere encara va dedicar un article a aquest cas. A més de la monumental façana renaixentista que tenia l'edifici, el pati també constituïa un exemple preciós de l'arquitectura del segle XVI.